

Stockholm den 12 augusti 2016

Till
Arbetsmarknadsdepartementet
Regeringskansliet
103 33 Stockholm

Yttrande över Ändringar i fråga om sysselsättning för asylsökande och kommunplacering av ensamkommande barn (A2016/01333/I)

Sammanfattning

Skyddsvärnet välkomnar förslaget att Migrationsverkets ansvar för att ge asylsökande organiserad sysselsättning upphör. Det blir bättre med ett smalare uppdrag för Migrationsverket så de kan koncentrera sig mer på att korta ner handläggningstiderna så att etableringsplanen kommer igång snabbare.

När det gäller förslaget om ensamkommande endast ska placeras i den anvisade kommunen så ser vi de goda intentionerna med att få en jämnare fördelning över landet och även få kontroll över andra insatser som behövs. Däremot ser vi att barnets bästa kan komma i kläm genom detta förslag. Barnets bästa för att underlätta inträdet i det svenska samhället kanske finns i en annan kommun.

Skyddsvärnet (grundat år 1910) har de senaste 15 åren arbetat med asylsökande när det gäller boende, omsorg, behandling, arbetsintegrering och jobbmatchning. Skyddsvärnet tog initiativet till, grundade och byggde upp Sveriges och Europas första organisation för och av ensamkommande flyktingbarn, Sveriges Ensamkommandes Förening (SEF) som drivs av de ensamkommande själva. Vi har även tagit fram en certifierad ledarutbildning för bättre mottagande av ensamkommande. Materialet heter "Jalla för alla". Slutligen har vi producerat en folder om asylprocessen på lätt svenska och engelska och under 2016 kom även "Möt mig där jag är", en bok om bemötandet av ensamkommande ungdomar .

Förslag:

En kommun som har anvisats att ta emot ett ensamkommande barn får endast placera barnet i ett boende i en annan kommun om kommunerna ingått en särskild överenskommelse om placering.

Ett ensamkommande barn får dock placeras i ett boende i en annan kommun utan att kommunerna har ingått en särskild överenskommelse, om

SKYDDSVÄRNET

Hornsgatan 123
117 28 Stockholm

Telefon: 08-729 17 30
Org. Nr: 802003-0832

www.skyddsvarnet.se
kansliet@skyddsvarnet.se

1. placeringen sker med stöd av lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga eller med stöd av socialtjänstlagen i fråga om barn med motsvarande vårdbehov, eller
2. det finns synnerliga skäl, i vilket fall placering efter godkännande från länsstyrelsen får ske i ett boende i en annan kommun inom länet.

Skyddsvärnets synpunkter:

Vi ser problemet som finns med att det under år 2015 var så att 34 procent av alla ensamkommande barn var placerade i boenden i andra kommuner än anvisningskommunen.

Skyddsvärnet ser dock ett problem med att barnets bästa kan åsidosättas om det blir väldigt svårt att placera ett ensamkommande barn i annat än anvisningskommunen. Det går i flera fall lång tid innan barnet placeras i anvisningskommunen från ankomstboendet. Barnet kan redan ha börjat rota sig i den andra kommunen och det kanske inte är för barnets bästa att flytta till anvisningskommunen.

Vidare kan det handla om de äldre tonårsbarnen som det skulle vara bättre för att vara i en annan kommun för där finns mest relevant utbildningsmöjligheter. Det kan handla om bättre möjlighet för sysselsättning/arbete som ges i annan kommun. Även barnets intresse/hobbies/fritid kan eventuellt tas tillvara på ett bättre sätt i en annan kommun där relevanta organisationer inom civilsamhället finns. Civilsamhället har och kommer att spela en stor roll för många ensamkommandes inträde i det svenska samhället.

Vi önskar att det i varje enskilt fall utreds vad som är det bästa för barnet och att om det är en annan kommun så ska det vara grund för särskilda skäl att kunna placera i en annan kommun.

Det behöver även klargöras vilka instanser inom kommunen som är de som ska skriva överenskommelserna. Vi antar att det är socialnämnderna som ska göra detta men det är oklart i förslaget och bör tydliggöras.

Förslag:

I samband med att det införs en ny struktur för tidiga insatser för asylsökande ändras Migrationsverkets ansvar för att ge asylsökande m.fl. sysselsättning på så sätt att myndighetens ansvar för att asylsökande får tillfälle att delta i svenskundervisning och andra former av sysselsättning upphör. Migrationsverket ska i stället i lämplig omfattning ge asylsökande m.fl. tillfälle att delta i informationsinsatser.

Skyddsvärnet synpunkter:

Vi anser att det är ett bra förslag och som kommer att ge Migrationsverket möjlighet att koncentrera sig mer på att förkorta handläggningstiderna så att etableringsplanen kommer igång tidigare.

SKYDDSVÄRNET

Hornsgatan 123
117 28 Stockholm

Telefon: 08-729 17 30
Org. Nr: 802003-0832

www.skyddsvarnet.se
kansliet@skyddsvarnet.se

Förslag:

Bestämmelserna i lagen om mottagande av asylsökande m.fl. om att asylsökande undantas från arbetstagarbegreppet, om arbetsmiljölagens tillämpning och om Migrationsverkets skyldighet att teckna avtal med externa uppdragsgivare ska upphöra att gälla. En följdändring ska göras i arbetsmiljölagen. Därutöver ska vissa andra följdändringar göras i lagen om mottagande av asylsökande m.fl.

Skyddsvärnet synpunkter:

Vår erfarenhet är att många asylsökande anser att de bara "dödar tid" och skulle inget hellre än att få en sysselsättning. Det talas om sysselsättning i form av svenskundervisning, samhällsorientering och gemensamt arbete och deltagande i verksamheten på förläggningen.

Skyddsvärnet vill betona vikten av de arbetsintegrerande sociala företagen i Sverige. De har kunskap och erfarenhet av att ta emot människor med olika bakgrunder och i olika livssituationer. Vidare har dessa företag goda resultat i att få ut människor i arbete och studier efter den, individuellt satta, period som behövs i arbetsträning/sysselsättning.

Vi önskar att det blir tydligare i information från myndigheter till de asylsökande att arbetsintegrerande sociala företag finns och hur de fungerar. Vi organisationer som driver arbetsintegrerande sociala företag kommer gärna och ger av vår kompetens och kunskap till tjänstemän inom myndigheterna.

Förslag:

Lagändringarna ska träda i kraft den 1 januari 2017. Äldre föreskrifter ska fortfarande gälla för placeringar av ensamkommande barn som skett före ikraftträdandet i en annan kommun än den kommun som har anvisats av Migrationsverket.

Skyddsvärnets synpunkter:

Vi anser att det är bra att lagändringen träder ikraft den 1 januari 2017 under förutsättning att våra synpunkter ovan beaktas och inarbetas på lämpligt sätt.

Skyddsvärnet

Nilla Helgesson
Direktor/VD

SKYDDSVÄRNET

Hornsgatan 123
117 28 Stockholm

Telefon: 08-729 17 30
Org. Nr: 802003-0832

www.skyddsvarnet.se
kansliet@skyddsvarnet.se